

Eich cyf/Your ref P-06-1461
Ein cyf/Our ref HIDCC/10175/24

Y Pwyllgor Deisebau
petitions@senedd.wales

20 Medi 2024

Annwyl Cadeirydd,

Diolch am eich llythyr ar 6 Medi yn ymwneud â deiseb P-06-1461 a'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy.

Mae'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy arfaethedig (SFS) yn seiliedig ar amcanion Rheoli Tir Cynaliadwy (SLM) a sefydlwyd yn Neddf Amaethyddiaeth (Cymru). Yr amcanion hyn yw;

- * Cefnogi Cynhyrchu Bwyd a Nwyddau Eraill yn Gynaliadwy
- Lliniaru'r newid yn yr hinsawdd ac addasu iddo
- Cynnal a gwella cydnerthedd ecosystemau a'r manteision y maen nhw'n eu darparu
- Gwarchod a gwella cefn gwlad ac adnoddau diwylliannol a hyrwyddo mynediad y cyhoedd iddynt a'u hymgysylltiad â hwy, a chynnal y Gymraeg a hyrwyddo a hwyluso'r defnydd ohoni.

Er mwyn adlewyrchu'r amcanion hyn, cefnogi cynhyrchu bwyd yn gynaliadwy yn barhaus yw conglaen cynigion yr SFS. Fodd bynnag, yr argyfwng hinsawdd yw'r prif risg i gynhyrchu bwyd dros y tymor hir, ac mae ein hecosystemau naturiol yn un o'r amddiffynfeydd gorau sydd gennym wrth ymateb i newid yn yr hinsawdd. Mae'r SFS arfaethedig yn cynnwys cyfres o Weithredoedd Cyffredinol i fuddsoddi ynddynt, er enghraifft, ein priddoedd, ecosystemau, iechyd anifeiliaid a sgiliau ein ffermwyr, yr ydym yn eu hystyried yn fuddsoddiadau wrth ddiogelu ein gallu i gynhyrchu bwyd yn y dyfodol.

Nid ydym yn credu y bydd Rheolau'r Cynllun arfaethedig o gynefin 10% a gorchudd coed 10% yn arwain at ostyngiad o 20% mewn cynhyrchu bwyd yng Nghymru. Bydd cynefinoedd lled-naturiol presennol, a'r coed presennol yn cyfrif tuag at y gofynion hyn o 10%, felly bydd llawer o ffermwyr eisoes rhyw ffordd tuag at gwrdd â'r rhain, os nad ydynt yn gwneud hyn yn barod.

Pan fydd cynefinoedd newydd yn cael eu creu i fodloni Rheolau'r Cynllun, rydym yn cynnig y bydd ffermwyr yn gallu creu nodweddion cynefin dros dro gwerthfawr fel sefydlu gwyndynnydd llysieuol. Mae'r rhain yn rhoi manteision amaethyddol trwy wella gwytnwch y glaswelltir, megis trwy gynnwys rhywogaethau sy'n gwreiddio'n ddyfnach a all gael mynediad at leithder dyfnach i frwydro yn erbyn hafau sych, yn ogystal â darparu buddion ecolegol i bryfed peillio. Yr hyn sy'n bwysig, yw bod yr opsiynau creu cynefinoedd a gynigir

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Huw.Irranca-Davies@llyw.cymru
Correspondence.Huw.Irranca-Davies@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ar gyfer yr Haen Sylfaeool dros dro o ran natur ac nid ydynt ynddynt eu hunain yn arwain at gyfyngiadau parhaol ar dir fferm cynhyrchiol.

Rydym wedi addasu'r gofynion gorchudd coed 10% i ddarparu ar gyfer cyfyngiadau amrywiol fel y ffermwyr tenantiaid hynny na fyddant yn gallu plannu coed oherwydd amodau eu cytundeb tenantiaeth. Lle mae coed ychwanegol i'w plannu, rydym yn parhau i edrych ble y gellir integreiddio coed fel eu bod yn dod yn ased i fusnes y fferm megis trwy leiniau cysgodi ac amaeth-goedwigaeth. Yn y modd hwn gall y coed ddarparu cysgod a lloches gwerthfawr i dda byw yn ystod ein tywydd cynyddol anghyson, ond nid yw'n arwain at golli ardaloedd mawr o borfa.

Mae'r dystiolaeth ADAS y cyfeirir ati yn y ddeiseb yn adlewyrchu effeithiau fersiwn gynharach o'r cynllun, nid y fersiwn a gynhwysir yn yr ymgynghoriad a ddaeth i ben ym mis Mawrth eleni. Roedd yr asesiad economaidd hwn yn ddarn pwysig o waith a helpodd i lywio ein hymgyngghoriad. Mae wedi helpu i nodi risgiau posibl y cynllun, megis gostyngiad posibl mewn allbwn amaethyddol yr ydym yn ei ystyried. Er enghraifft, roedd yr asesiad yn tybio bod cyfyngiadau pori ar goetir a chynefinoedd, yr ydym bellach yn bwriadu eu dileu.

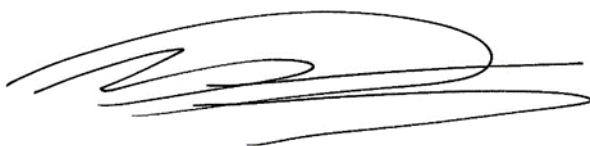
Nid oes unrhyw benderfyniadau terfynol wedi'u gwneud ar ddylunio cynllun. Cyhoeddais ar [3 Mai](#) fy mod yn gwrandao ar bryderon y diwydiant ac ers hynny rwyf wedi sefydlu Bwrdd Crwn Gweinidogol i weithio'n uniongyrchol gyda rhanddeiliaid allweddol i adolygu'r camau hanfodol sy'n arwain at ddatblygu Cynllun diwygiedig. Cyhoeddais ymhellach [ar 14 Mai](#) fy mod wedi symud dechrau'r SFS o 2025 i 2026 er mwyn gweithio gyda'r diwydiant i sicrhau ein bod yn datblygu Cynllun sy'n cefnogi diwydiant amaethyddol cynaliadwy a gwydn yng Nghymru.

Cyhoeddwyd [ymateb Llywodraeth Cymru](#) i'r ymgynghoriad diweddaraf gennym ym mis Gorffennaf, lle wnaethom ail-ddatgan y gwaith gyda rhanddeiliaid ar y Bwrdd Crwn Gweinidogol i fireinio dyluniad y cynllun. Enghraifft dda o'r bartneriaeth gynhyrchiol hon gyda'r Bwrdd Crwn Gweinidogol yw'r [cyhoeddiad ar 23 Gorffennaf](#) i roi'r newyddion diweddaraf i'r diwydiant ar y cynnig i gynnwys rheoli Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) yn y Taliad Sylfaenol Cyffredinol. Bydd hyn yn cydnabod ymdrechion ffermwyr i reoli'r ardaloedd hyn, er budd pawb, ac yn sicrhau bod y safleoedd hyn yn cael eu hintegreiddio o fewn rheolaeth ehangach ffermydd, gan gydbwyso cynhyrchu bwyd a chamau gweithredu sy'n gwella rhagolygon cynefinoedd natur a dŵr croyw.

I ailadrodd, ni fydd Gweinidogion Cymru yn gwneud unrhyw benderfyniadau ar ddyluniad cynllun yr SFS nes bod y cyfnod hwn o ymgysylltu â'r Bwrdd Crwn Gweinidogol wedi'i gwblhau. Rwy'n disgwyl rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd a wnaed i'r Cyfarfod Llawn y tymor hwn.

Byddwn yn falch o ddarparu unrhyw wybodaeth bellach sy'n ofynnol gan y Pwyllgor Deisebau.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies AS/MS

Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd
a Materion Gwledig

Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate Change and Rural Affairs